

Töötegija õiguslik staatus Eestis ja arengutest teistes riikides

Prof Merle Erikson
TÜ õigusteaduskond

11. aprill 2018

1. TÖÖTEGIJA STAATUS

- traditsiooniliselt on töötegijad jaotatud kahte suuremasse gruppi – töötajad ja iseseisvad lepingupartnerid
- seoses töö sisu ja töö tegemise korralduse muutumisega ei ole senise kaksikjaotuse kasutamine piisav – tekkinud on töötegijad, kes nende gruppide tunnustele ei vasta
- millistele töötegijatele ja kuidas tuleb tagada sotsiaalne kaitse?

2. TÖÖTEGIJAD EESTIS

- Eestis võib tööd teha nt:
 - töötajana
 - iseseisev lepingupartnerina (tavaliselt käsundisaaja või töövõtjana)
 - füüsilisest isikust ettevõtjana
 - vabakutselisena
 - vabatahtlikuna
 - äriühingu vahendusel

3. ÕIGUSLIK KAITSE

- õiguslikult kõige kaitstum on töötaja, kellele on tagatud töösuhte kaudu:
 - töötamise turvalisus (miinimumtasu, töö- ja puhkeaja piirangud, puhkus, kaitse töösuhte lõppemisel, piiratud varaline vastutus, tervishoid ja tööohutus jms)
 - sotsiaalkindlustus
- muud töötegijad peavad tagama oma töötamise turvalisuse ja sotsiaalkindlustuse üldjuhul ise

4. STAATUSTE ERISTAMINE

- õiguses on töötegijate staatused selgelt määratletud, probleemiks on olnud:
 - töötaja ja iseseiva lepingupartneri eristamine
 - töötaja sundimine füüsilisest isikust ettevõtjaks
- kui töötegijal nii töötaja kui iseseisva lepingupartneri tunnuseid, loetakse ta iseseisvaks lepingupartneriks

5. ARENGUD TEISTES RIIKIDES

- võimalikud edasised arengud:
 - töötaja mõiste laiendamine
 - uue töötegija staatuse loomine (majanduslikult sõltuv töötegija)
 - baasõiguste andmine kõikidele töötegijatele

Suur tänu!

merle.erikson@ut.ee

